

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRK İNKILÂP TARİHİ ENSTİTÜSÜ
DERS TANIM VE UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U Saat	Kredisi	AKTS
ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ-II	ATA 116	1. Yıl Bahar	2+ 0	2	1
Ön Koşul Dersleri	Ön koşul dersleri yok				
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Zorunlu				
Dersin Koordinatörü	Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Prof. Dr. Necdet AYSAI				
Dersi Verenler					
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Bu ders öğrenciye, Atatürk dönemi ve sonrası Türk Devrimi'ni siyasi, kültürel ve ekonomik boyutlarıyla ele alarak, rejimin güvencesi olan genç kuşağa Cumhuriyet ideolojisini ve tarih bilincini aktarmayı amaçlar.				
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Atatürk Dönemi siyasal olayları öğrenip, Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki siyasal çekişmeler hakkında bilgi sahibi olur. 2. Saltanat ve Hilafet kurumları arasındaki farkları öğrenerek, bu kurumların kaldırılması süreçlerini değerlendirir. 3. Atatürk'ün temel amacının demokratik bir cumhuriyet kurmak olduğunu kavrayarak, bu yöndeki çok partili siyasal yaşam denemelerini öğrenir. 4. Şeyh Sait Ayaklanması ve Menemen Olayı gibi gelişmelerin Türk Devrimi açısından yarattığı gerilimi kavrar. 5. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türk çağdaşlaşmasını tarihi gelişim süreci içinde öğrenir. 6. Hukuk sistemindeki çağdaşlaşma hareketleri ile hangi kanunların, niçin alındığı hakkında bilgi sahibi olur, eğitim-kültür, ekonomik alanında yapılan köklü düzenlemelerle Türk toplumunun yaşadığı kısa ve uzun vadeli kültürel değişiklikleri değerlendirir. 7. Atatürk'ün dış politikadaki temel ilkelerini kavrar, Türkiye'nin Batılı ve Doğulu ülkelerle olan ilişkilerinin tarihi gelişim sürecini değerlendirir. 8. Atatürk'ün altı ilkesinin hangileri olduğunu öğrenir ve Atatürk'ün bu altı ilkesinin Türkiye Cumhuriyeti açısından niçin önemli ve vazgeçilmez olduğunu kavrar. 9. II. Dünya Savaşı'nın insanlık için ne denli büyük bir felaket olduğunu, Türkiye'nin bu savaşa girmemek için göstermiş olduğu çabayı kavrar. 10. 1946 ve 1950 seçimlerinin hem seçim sistemi hem de sonuçları açısından Türk demokrasisindeki yerini kavrar.				
Dersin İçeriği	Kurtuluş Savaşı'nın başarılmasından sonra, Osmanlı kurumlarının tasfiye edilerek; halk egemenliğine dayanan, ekonomik açıdan gelişmiş, bağımsız, laik bir devlet yapısının kurulduğu; eğitimden hukuka, yurttaş-devlet ilişkilerinden kültürel alana kadar her alandaki değişikliğin bu amacı gerçekleştirmeye dönük olduğu vurgulanır. Dış dünya ile ilişkilerin barış, karşılıklı saygı ve eşitlik temelinde yürütüldüğü, Türkiye'nin, özellikle siyasal ve ekonomik alanda bağımsızlığını gerçekleştirmiş bir ülke olarak uluslararası alanda kendini var etme siyaseti izlediği kavrattılır. Atatürk ilke ve devrimlerine yönelik tehditler hakkında doğru bilgiler verilerek ve Türk gençliğinin Atatürkçü Düşünce Sistemi'ni, milli, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin temel esaslarını, kuruluş felsefesini benimsemeleri, davranışa dönüştürmeleri ve bir yaşam biçimi haline getirmeleri yolunda yapılması gereken bilgiler verilir.				

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIKLAR		
Haftalar	Konular	Ön Hazırlıklar
1	Saltanatın Kaldırılması (Saltanatın Kaldırılmasının Nedenleri ve Gerekçesi-Saltanatın Kaldırılması Sonrasındaki Gelişmeler; Cumhuriyetin İlan Edilmesi, Birinci TBMM’de Seçim Kararının Alınması; Halk Fırkasının Kurulması, Ankara’nın Başkent Olması	Ders kitabının ilgili bölümlerinin önceden okunarak derse gelinmesi, derste işlenen konuların tekrar analizi ve konuyla ilgili WEB’ deki sitelerin araştırılması.
2	Cumhuriyetin İlanı ve Tepkiler; Halifeliğin Kaldırılması (Halifelik Sorununun Ortaya Çıkışı ve Halifeliğin Kaldırılmasını Hazırlayan Olaylar)	
3	Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Şeyh Sait İsyanı (Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının Kurulması; Şeyh Sait İsyanı ve Tahrir-i Sükûn Kanunu; Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının Kapatılması, İzmir Suikastı Girişimi)	
4	Serbest Cumhuriyet Fırkası ve Menemen Olayı; Atatürk-İnönü Ayrılığı	
5	Devrimler ve Hedeflerine Genel Bir Bakış; Hukuk Alanında Yapılan Devrimler (Osmanlı Hukuk Sistemi Hakkında Kısa Bir Değerlendirme); 1924 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu; Türk Medeni Kanunu’nun Kabul Edilmesi, Diğer Temel Kanunların Kabul Edilmesi; Kadın Hakları	
6	Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan Devrimler; Cumhuriyet Öncesi Eğitim Sistemine Bir Bakış, Eğitim ve Öğretim Sisteminin Kökten Değiştirilmesi: Tevhid-i Tedrisat Kanunu; Yeni Türk Alfabesinin Kabul Edilmesi, Yeni Tarih ve Dil Anlayışı; Darülfünundan İstanbul Üniversitesi’ne, Güzel Sanatlar	
7	Ekonomik Alandaki Gelişmeler; Son Dönem Osmanlı Ekonomisi, Türkiye İktisat Kongresi ve Sonuçları; Cumhuriyetin İlk Yıllarında Ekonomik Faaliyetler, Devletçilik Uygulamasına Geçiş	
	ARA SINAV	
8	Toplumsal Yaşamda Yapılan Devrimler (Giyim ve Kuşamda Çağdaşlaşma: Şapka Giyilmesi Hakkındaki Kanun; Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması; Uluslararası Saat, Takvim, Rakam, Ölçü ve Hafta Tatilinin Kabul Edilmesi; Soyadı Kanunu’nun Kabulü, Sağlık Alanındaki Gelişmeler)	
9	Lozan Barışı Sonrası Türkiye 1923–1930 (Türk-Yunan İlişkilerinde Ahali Değişimi (Etabli Sorunu; Türkiye-İrak Sınırının Belirlenmesi (Musul Sorunu); Türk-Fransız İlişkileri; Türk-İtalyan İlişkileri; Türk –Sovyet İlişkileri; Doğu Devletleriyle İlişkiler)	
10	İkinci Dünya Savaşı’na Gidiş ve Türk Dış Politikası 1931–1939 (Türkiye’nin Milletler Cemiyeti’ne Girişi; Türk-Alman İlişkileri; Balkan Antantı, Türk-İngiliz İlişkileri; Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi; Sadabat Paketi, Hatay Sorunu)	
11	Atatürkçülük ve Temel Özellikleri; Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik (Milliyetçilik Düşüncesinin Gelişimi ve Atatürk’e Göre Millet- Türk Milliyetçiliğinin Temel Nitelikleri); Halkçılık (Halk ve Halkçılık Kavramlarının Tanımları-Halkçılığın Tarihsel Gelişimi-Atatürk’e Göre Halk ve Halkçılık)	
12	Devletçilik (Devlet ve Devletçiliğin Tanımı-Atatürk’e Göre Devlet ve Devletçilik- Devletçilik İlkesi Çerçevesinde Yapılan Yatırımlar); Laiklik (Laikliğin Anlamı ve Tarihsel Gelişimi-	

	Atatürk ve Laiklik); İnkılâpçılık (Devrimcilik-İnkılâp (Devrim) Nedir-Atatürk ve Türk Devrimi)	
13	İsmet İnönü Dönemi 1938-1950 (İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı'nın İlk Yılları-İkinci Dünya Savaşı ve Türk Dış Politikası-İkinci Dünya Savaşı Yıllarında İç Politika-İkinci Dünya Savaşı Sonrası Siyasi Gelişmeler (1945-1950)-1945-50 Yılları Arasında Dış Politika-İnönü Dönemi'nin Sonu	
14	Demokrat Parti Dönemi 1950-1960 (DP İktidarının İlk Yılları-Kore Krizi ve Türkiye- DP'nin İlk Yıllarında Ekonomi-1954 Seçimleri ve Sonrası-Kıbrıs Sorunu-1957 Seçimleri ve DP'nin İktidardan Düşmesi)	
	YIL SONU (FİNAL) SINAVI	

KAYNAKLAR	
Ders Kitabı	<i>Başlangıcından Günümüze Türkiye Cumhuriyeti Tarihi</i> , (Editör Prof. Dr. Temuçin Faik Ertan), Siyasal Kitabevi, Ankara, 2011.
Yardımcı Kaynaklar	AKŞİN, Sina, <i>Ana Çizgileriyle Türkiye'nin Yakın Tarihi, 1789-1980</i>, İmaj Yayınları Ankara, 2001. ATATÜRK, Mustafa Kemal, <i>Nutuk</i>, (3 C.), 11. Basım, Çağdaş Yayınları, İstanbul, 1982. ATEŞ, Toktamış, <i>Türk Devrim Tarihi</i>, Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2004. AVCIOĞLU, Doğan, <i>Türkiye'nin Düzeni</i>, (3C), Tekin Yayınevi, İstanbul, 1996. BAYUR, Yusuf Hikmet, <i>Türkiye Devleti'nin Dış Siyaseti</i>, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1995. BERKES, Niyazi, <i>Türkiye'de Çağdaşlaşma</i>, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2006. BİLSEL, Cemil, <i>Lozan</i>, (2 C), Sosyal Yayınları, İstanbul, 1998. CEM, İsmail, <i>Türkiye'de Geri Kalmışlığın Tarihi</i>, Cem Yayınevi, İstanbul, 1998. ÇAVDAR, Tevfik, <i>Türkiye'nin Demokrasi Tarihi</i>, (2 C) İmge Yayınları, Ankara, 1995. GOLOĞLU, Mahmut, <i>Devrimler ve Tepkileri</i>, İş Bankası Yayınları, İstanbul, 1972. GOLOĞLU, Mahmut, <i>Türkiye Cumhuriyeti</i>, İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2007. GÖNLÜBOL, Mehmet-SAR, Cem, <i>Olaylarla Türk Dış Politikası (1919-1973)</i>, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1974. İNÖNÜ, İsmet, <i>Hatıralar</i>, Bilgi Yayınları, Ankara, 1987. KARACAN, Ali Naci, <i>Lozan Konferansı ve İsmet Paşa</i>, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1971. KIRÇAK, Çağlar, <i>Meşrutiyetten Günümüze Gericilik</i>, (2 C), İmge Kitabevi, Ankara, 1994. LEWIS, Bernard, <i>Modern Türkiye'nin Doğuşu</i>, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2000. SANDER, Oral, <i>Siyasi Tarih</i>, İmge Yayınevi, Ankara, 1991. SOYSAL, İsmail, <i>Tarihçeleri ve Açıklamaları ile Birlikte Türkiye'nin Siyasal Antlaşmaları</i>, I. Cilt, TTK Yayınları, Ankara, 1983. <i>TBMM Gizli Celse Zabıtları.</i> <i>TBMM Zabıt Ceridesi.</i> TUNAYA, Tarık Zafer, <i>Türkiye'de Siyasi Partiler 1859-1952</i>, 2. Basım, İstanbul, 1995. TURAN, Şerafettin, <i>Mustafa Kemal Atatürk Kendine Özgü Bir Yaşam ve Kişilik</i>, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2004. TURAN, Şerafettin, <i>Türk Devrim Tarihi-II- III-IV-V</i>, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1991. <i>Türk Dış Politikası</i>, Ed. Baskın Oran, C.I, İletişim Yayınları, İstanbul, 2001.

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
Etkinlikler	Sayısı (Hafta)	Süresi (Saat)	İş Yüğü
Ders Süresi (Sınav haftası dâhildir: 15x toplam ders saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi(Ön çalışma, ders tekrarı)	6	2	12
Ödevler, ders içi sunumlar, internet araştırmaları	6	2	12
Ara sınav	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Toplam İş Yüğü			54
Toplam İş Yüğü / 30			2
Dersin AKTS Kredisi			1